

28 נובמבר 2024
כ"ז חשון תשפ"ה

הנדון: התייחסות ארגון הרופאים העצמאיים בישראל לשינוי תקנות ביטוח בריאות ממלכתי (תכנית לשירותים נוספים ושינויים בה), התשנ"ט-1998

בשם ארצי, ארגון הרופאים העצמאיים בישראל, אנו מבקשים להציג את עמדת הרופאים העצמאיים ביחס לתיקון המוצע לתקנות ביטוח בריאות ממלכתי (תכנית לשירותים נוספים ושינויים בה), (להלן: "התקנות"), כפי שפורסם ביום 7.11.2024.

1. ביחס לשינוי המוצע, שלפיו חוות דעת שנייה במסגרת השב"ן תינתן רק על ידי עובדי הקופה או נותני שירות מטעמה, שנכללים ברשימת הסדר, באופן שאינו מאפשר החזר עבור שירות שנרכש על ידי העמית, עמדת ארצי היא שהשינוי המוצע הוא קיצוני, נוגד את מהות ותכלית הביטוח הנוסף ומבקש לקדם חסכון כלכלי, תוך פגיעה בבריאות המבוטח ובאיכות השירות.

2. ביטול זכות ההחזר בגין קבלת חוות דעת שנייה בשב"ן, מתעלם מציפיית המטופל בעת רכישת הביטוח הנוסף כי יוכל לקבל שירותי ייעוץ מומחים וחוות דעת שנייה מרופא מומחה המועדף עליו. מדובר בשירות בסיסי עבור מטופלים רבים.

3. שינוי זה אינו לוקח בחשבון כי לחוות דעת רפואית שניה יכולת השפעה מהותית על רווחתם, הטיפול והפרוגנוזה של חולים.¹ המשמעות לחוות דעת שנייה היא צורך באבחנה רפואית נוספת באמצעות בחירת רופא המקובל על המטופל. כבר היום קיימת רשימת הסדר מצומצמת שאינה מכילה את הרופאים המציעים שירות באמצעות רשימת ההחזר ומבוטחים רבים מעדיפים לפנות לרופאים ברשימת ההחזר. מניעת האפשרות לבחור כל רופא מומחה, מעמיקה את הפגיעה בחירות המבוטח ועלולה לפגוע גם בתוצאות וגם באיכות הטיפול הרפואי כפי שהוכיחו מחקרים רבים.

4. אובדן הזכות לחוות דעת שנייה בהשתתפות השב"ן בעלויות (זכות להחזר), עלול להוביל להעלאת ההוצאה הפרטית למבוטחי השב"ן כתוצאה מתשלום מלא עבור התייעצות אצל רופא המועדף עליהם שאינו נכלל ברשימת ההסדר, או כתוצאה מרכישת ביטוח בריאות מסחרי נוסף בכדי להשלים את השירות החסר בשב"ן. מצב זה עלול אף להוביל לביטול ביטוח השב"ן על ידי מבוטחים, שיראו בו מוצר "נחות" ויעדיפו לבטח את עצמם בביטוח מסחרי מהשקל הראשון שיתן מענה לצרכיהם.

¹ Schulmeyer, C. E., Beckmann, M. W., Fasching, P. A., Häberle, L., Golcher, H., Kunath, F., . . . Emons, J. (2023). Improving the quality of care for cancer patients through oncological second opinions in a comprehensive cancer center: Feasibility of patient-initiated second opinions through a health-insurance service point. *Diagnostics*, 13(21), 3300. doi:https://doi.org/10.3390/diagnostics13213300

5. הרופאים העצמאיים מהווים חלק מרכזי במערכת הבריאות בישראל ומספקים שירותי בריאות איכותיים ומקצועיים למטופלים באופן ציבורי ופרטי. ביטול החזר למבוטחים וסגירת רשימת הסדר של יועצים תביא למניעת האפשרות מרוב הרופאים העצמאיים להעניק שירות זה למבוטחי הקופה, **אלא בעלות פרטית מלאה**. משמעות הצעד היא הגבלת זמינות השירותים, איכות ופריסה גיאוגרפית ופגיעה ישירה בזכויות מבוטחי השב"ן ובחופש העיסוק של הרופאים.
6. ביטול ההחזרים יאלץ מטופלים לבחור רופא מרשימת ספקים מצומצמת שנקבעת על ידי נציגי קופות החולים בהתייחס לשיקולים כלכליים ופעמים רבות על חשבון שיקולים קליניים רלוונטיים ומקצועיים כמו למשל מומחיות, ניסיון מקצועי עתיר שנים או יכולות וידע.
7. הסיכון בדבר פגיעה בזמינות ואיכות השירות הרפואי מנציח ומחזק את הפגיעה בתושבי הפריפריה. אוכלוסיה זו ניזוקה במסגרת הרפואה הציבורית ובמסגרת השב"ן, וקיים חשש סביר שכפי שנהוג היום ברשימות ההסדר של מנתחי השב"ן, יכללו בתוכנית רופאים המעניקים שירות באזורים מרכזיים, ללא קריטריונים סדורים ומוגדרים מראש וללא פריסת שירותים באופן מאוזן ומותאם לצרכי הקהילה ברחבי הארץ.
8. לאור האמור לעיל, תיקון התקנות המוצע יביא בהכרח לפגיעה בזמינות, באיכות ובהיקף שירותי השב"ן המיועדים לתת ערך נוסף לחוק ביטוח בריאות ממלכתי ולאפשר מגוון בחירה רחב נוסף לרופאים מטפלים ויועצים שברשימות השב"ן הקיימות.
9. לעמדת ארצי, התיקון האמור, שכפי שצוין, יפגע בהכרח במגוון הרופאים הכלולים בשירותי השב"ן, והוא שומט את תכלית שירותי הבריאות הנוספים, שבבסיסם עומד ערך השוויון בין כל המטופלים וללא תנאי. אם רופאים רבים יפסיקו לתת שירות במסגרת השב"ן ויעברו למתן שירות פרטי בלבד, השירות לא יתאפשר למבוטחים כפי שקיים היום.
10. אשר על כן, נבקש לשקול את השפעות התיקון האמור על המערכת הרפואית לאור ההשלכות הבריאותיות והכלכליות האפשריות על ציבור המטופלים ועל הרופאים העצמאיים **ולהחריג את** שירותי חוות דעת שניה של רופאים מומחים מהתיקון המוצע.

בכבוד רב,

ד"ר אייל שפירא
יו"ר ארצי
ארגון הרופאים העצמאיים

